

MALOKARPATSKÉ MÚZEUM V PEZINKU

Malokarpatské múzeum Pezinok (MMP) sídli v národnej kultúrnej pamiatke, v pôvodne renesančnom meštianskom dome na ulici M. R. Štefánika č. 4 v Pezinku, ktorá prešla rekonštrukciou v rokoch 2006 až 2007. Múzeum prevádzkuje aj vysunuté pracoviská: Literárne a vlastivedné múzeum v prenajatých priestoroch vo Svätom, Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave a pamätný dom Jána Kupeckého v Pezinku. Posledné dva objekty sú v dôsledku zlého stavebno-technického stavu pre verejnosť uzatvorené.

Hlavná odborná činnosť

Základnými odbornými činnosťami múzeí (podľa zák. NR SR č. 206/2009 Z. z.) je nadobúdanie, odborné spravovanie, vedecké skúmanie a sprístupňovanie predmetov kultúrnej hodnoty (zbierkových predmetov) a s tým súvisiace ďalšie odborné činnosti. Splnené priority MMP v roku 2015 boli: sprístupnenie pivničnej expozície múzea sluchovo a zrakovo hendikepovaným skupinám obyvateľstva, dobudovanie bezpečnostného kamerového systému a pokračovanie v reštaurovaní ucelených kolekcií zbierkových predmetov. Múzeum sprístupnilo svoje expozície aj pre zrakovo hendikepovaných návštevníkov a inštalovalo informačné panely v Braillovom písme, ďalej získalo päť audiosprievodcov s výkladom v siedmych jazykoch ako aj v posunkovej reči. V múzeu je inštalovaných sedem bezpečnostných kamier a bola zreštaurovaná ďalšia cechová truhlica z 18. storočia zo zbierkového fondu

Múzeum v súčasnosti disponuje dvomi expozíciami – **Dejiny vinohradníctva a vinárstva pod Malými Karpatmi a Príbeh vína**, v ktorých prezentuje svoj zbierkový fond ale zároveň aj interpretuje ďalšie faktory utvárajúce dejiny miest Pezinok, Modra a Svätý Jur.

Múzeum Ferdiša Kostku v Stupave je v dôsledku havarijného stavebno-technického stavu od 1. 9. 2011 pre verejnosť zatvorené.

Nadobúdanie a evidencia zbierkových predmetov

V roku 2015 múzeum získalo do svojich zbierok 272 predmetov. Najzaujímavejšími prístkami sú dva konštrukčne vzácne lisy na hrozno zo začiatku 20. storočia, čím sa rozšírila zbierka vinohradníckych lisov na 42 kusov a je tak považovaná za najväčšiu svojho druhu v Európe. Odborne bolo ošetrených 142 predmetov (konzervovanie, reštaurovanie). Druhostupňová evidenciu zbierkových predmetov urobilo MMP pri 243 evidenčných číslach.

Odborno-výskumná činnosť

Odborní pracovníci múzea v roku 2015 pokračovali v dlhodobých vedecko-výskumných aktivitách z oblasti archeológie, etnografie a histórie, aktívne sa zúčastňovali na konferenciách, prednáškach, seminároch. Okrem výhľadových aktivít sa venujú publikačnej činnosti v odborných periodikách i príležitostných zborníkoch.

V roku 2015 pokračovali v archeologických výskumoch, z ktorých najvýznamnejšie sú systematický archeologický výskum vo Svätom Jure na NKP Hradisko Neštich a systematický archeologický výskum v Budmericiach v spolupráci so SAHI v priestore opevnenej osady maďarovskej kultúry. V nadväznosti na Rok Jána Kupeckého, pracovníci múzea spracúvali bibliografiu výstav a kultúrnych aktivít v Rodnom dome Jána Kupeckého v Pezinku od roku 1970 do r. 2000. V objekte záropveň začal archeologický výskum. Archívne výskumy v spolupráci s KPÚ sa zameriavali na objekt sídelnej budovy MM v PK a RD Jána Kupeckého. Výsledky budú zverejnené v r. 2016.

Ďalšie aktivity

V r. 2015 múzeum usporiadalo cyklus stretnutí pod názvom **POHÁR VÍNA O PIATEJ**, na ktorom odborní zamestnanci predstavili priestory objektov Malokarpatského múzea a RD Jána Kupeckého, ako aj tvorbu tohto barokového portrétistu, históriu súdnictva v Pezinku a unikátny prisahý kríž, prácu archeológa v teréne, objav rímskeho nápisu z okolia Senca či rakúske Carnuntum. Múzeum aj v roku 2015 pokračovalo v organizovaní prednášok pre poslucháčov **AKADÉMIE TRETIHO VEKU** v odbore Vinohradníctvo, vinárstvo, someliérstvo, ktorého je garantom. Ide o štvorsesemestrálne štúdium ukončené záverečnou prácou. Múzeum pokračuje

v spolupráci s Museum Schloss Ritzen v Saalfelden am Steinernen Meer. V spolupráci s Mestským múzeom v Pezinku a občianskym združením Museum Vinorum naďalej vydáva časopis s regionálnou pôsobnosťou s názvom: „Historika. Malokarpatský historický občasník.“ V uplynulom roku vyšiel jeden krát a obsahovo bol zameraný na dejiny a kultúrne dianie v Malokarpatskom regióne. Okrem časopisu múzeum vydalo v r. 2015 sériu 55 pohľadníc, ktorá predstavuje najvýznamnejšie zbierkové predmety a premeny budovy múzea počas 55 rokov od jeho založenia.

Múzeum pripravilo niekoľko výstav v sídelnej budove ale i vo vysunutom pracovisku vo Svätom Jure, z ktorých nosným projektom bola výstava **DO ZBRANE!** Bitky a bojiská Bratislavského kraja. Medzi regionálne podujatia patrili festival Umenie a víno (Sv. Jur), Historická prešovačka na Vínohraní (Modra), cyklus Pohár vína o piatej, ale i viaceré prednášky vo Sv. Jure, Modre, Bratislave či Trnave. Podujatia **Keramické trhy**, **Pezinské viechy**, letný festival **Wine and Art**, **Pezinské vínne pivnice** majú medzinárodný charakter.

Múzeum má povest' inštitúcie zachovávajúcej vinohradnícke a vinárske tradície, čoho výsledkom je ocenenie získané od Malokarpatskej vínnej cesty.

Spolupráca s inými inštitúciami

Múzeum spolupracuje s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, rovnako ako s OZ MYSLIM. Naďalej pripravovalo projekty s Mestom Pezinok, Mestom Svätý Jur, Zväzom múzeí Slovenska, Okresným riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru v Pezinku, Dobrovoľným hasičským zborom Pezinok, Pezinským kultúrnym centrom, Slovenským archeologickým a historickým inštitútom; AINOVA Svätý Jur, Štátny archív v Bratislave – pobočka Modra, Škola úžitkového výtvarníctva Josefa Vydra v Bratislave, SOU Komenského v Pezinku, Slovenské národné múzeum – Archeologické múzeum, Krajský pamiatkový úrad Trnava, Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Mestské múzeum v Pezinku, Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, Bratislava Tourist Board, KOČR – Bratislava Region Tourism, Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch, Dom Quovadis v Bratislave, Galéria mesta Bratislavy, Nadácia M. Šimečku, TV PEZINOK, Slovenská ľudová majolika v Modre, Spolok vinohradníkov a vinárov Šenkvice, Akadémia tretieho veku Pezinok, Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov, vinárstvom Vinkova, Katedra všeobecných dejín, Filozofická fakulta UK v Bratislave; Katedra klasických jazykov, Filozofická fakulta Trnavskej univerzity; Organizácia SAHI, KPÚ Trnava, KPÚ Bratislava, OZ S.C.E.A.R., Templári z Hradu Bagras, *Deutsches Archäologisches Institut (DAI) z Frankfurtu nad Mohanom*, AD Sun, Ministerstvo kultúry SR, Terra Antiqua, OZ Hradiská.

Využívanie štrukturálnych fondov a grantov

Malokarpatské múzeum za rok 2015 využilo z Dotačného systému MK SR **8.800,- €** na Odborné ošetrenie cechovej truhlice murárov a keramikárov z 18.storočia a zabezpečenie stálej expozície Malokarpatského múzea v Pezinku bezpečnostným monitorovacím kamerovým systémom. Od Mesta Pezinok múzeum získalo **1.500,-€** na podujatie Keramické trhy.

Záver:

V hlavnej činnosti sa múzeum dlhodobo orientuje na miestnu, predovšetkým vinohradnícku a vinársku tradíciu. V tomto kontexte vykazuje dobré výsledky v oblasti nadobúdania zbierkových predmetov, ich odborného spracovania a prezentácie, ako aj v súvisiacej odborno-výskumnej činnosti. V odbornej činnosti má výrazný podiel aj realizácia archeologických výskumov, ktorá pre múzeum predstavuje značný zdroj príjmov. Prezentácii zbierkového fondu múzea výrazne napomohlo otvorenie expozície na poschodí sídelnej budovy, ako aj prezentácia prostredníctvom otvorených depozitárov, čo sa odrazilo aj na náraste počtu návštevníkov. Ťažiskom sprievodných podujatí múzea zostávajú kultúrno-spoločenské podujatia, výstavy, prezentácie a koncerty, čomu zodpovedajú aj mediálny výstupy a odozvy. V súlade s programovou skladbou je orientovaný aj marketing. Osobitná pozornosť je venovaná návštevníkom

s telesným postihnutím (prehliadky pre nevidiacich a nepočujúcich). Súhrnná návštevnosť v múzeu bola 7.351 osôb, z toho 5.912 platiacich návštevníkov.

Tabuľka č. 7: Malokarpatské múzeum Pezinok, prehľad roky 2012 – 2015

Rok	Čerpanie rozpočtu k 31. 12. z BSK v €	Počet pracovníkov (priemerný prepočítaný)	Počet získaných exponátov	Počet návštevníkov
2012	303 270,00	16	603	7 678
2013	295 670,96	15	951	4 833
2014	316 540,98	15	104	5 462
2015	360 061,00	17	272	7351

Tabuľka č. 8: Malokarpatské múzeum Pezinok, tržby v roku 2015

	Počet návštevníkov spolu / platiacich	Tržby zo vstupného
Sídelná budova v Pezinku	6472 / 5345	21 728,00
Literárne a vlastivedné múzeum Svätý Jur	879 / 567	287,00